



Kancelář Senátu PČR Oddělení pro EU

Určeno pro potřebu
senátorek
a senátorů

Všechny stručné
týdenní výběry
událostí EU
naleznete [zde](#).

Modrý, podtržený
text značí hyperlink
s odkazem
na zmiňovaný
dokument.

**Podrobné zápisy
z jednání na
vyžádání.**

Zpracovala:
Terezie Písařová

Zástupkyně při
Evropském parlamentu

mobil:
CZ +420 731 124 389
BE +32 (0) 460 961 731

E-mail:
pisarovaT@senat.cz

Dne 19. června představil [na výboru pro zemědělství a rozvoj venkova \(AGRI\)](#) ministr zemědělství Marian Jurečka spolu s ministryní zemědělství Slovenska G. Matečnou a slovínským ministrem D. Židanem iniciativu, jak zlepšit postavení hlavně malých zemědělců vůči nekalým praktikám potravinářských řetězců. Europoslanci se této problematice věnují dlouhodobě (např. [INI zpráva](#) *schválena plénem EP dne 7. 6. 2016*) a požadují po EK legislativní opatření.

MIGRACE: V letech 2015 a 2016 požádalo o azyl v zemích EU zhruba 2,5 milionů lidí ([aktuální data](#) a vývoj situace lze sledovat na stránkách Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) [zde](#)). [Konference na vysoké úrovni k řízení migrace](#) byla pořádána EP na podnět předsedy EP Tajaniho (*s podporou příslušných výborů AFET, LIBE, DEVE, SEDE*) dne 21. 6. Účelem konference bylo najít schůdná řešení migrační krize a odpovědi na očekávání evropských občanů (*73% občanů EU si přeje, aby EU dělala víc v opatřeních na řešení migrace - nejnovější průzkum Eurobarometru dostupný [zde](#), vybraná data pro ČR [zde](#)*). Za účasti předsedy EP Tajaniho, předsedy EK Junckera, vysoké představitelky pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně EK Mogherini, komisaře Avramopoulose (komisař pro migraci, vnitřní věci a občanství), komisaře Kinga (portfolio Bezpečnostní unie), ale také např. předsedy vlády Libye a mnoha tvůrců politik i pracovníků z praxe (700 účastníků) se řešilo sdílení odpovědnosti mezi členskými státy, zabezpečení vnějších hranic, boj proti základním příčinám migrace, jakož i zajištění stabilního a prosperujícího socio-ekonomického prostředí ve třetích zemích. Ve svém [projevu Tajani](#) upozornil na nejnovější průzkum Eurobarometru a mj. uvedl, že *občané neklidně sledují, jak stále roste počet žadatelů o azyl, kteří mají být vpuštěni do EU, jelikož proud člnů přináší na naše břehy stále více zoufalých lidí. Jsou drážděni protichůdnými pocity: hněvem a strachem z toho, že jsou napadeni, a úzkostí a lítostí při pohledu na probíhající lidskou tragédii*. Kritizoval populistické reakce na migrační vlnu, které podle něj zasívají nenávist a strach. „Vytvářejí falešný dojem, že můžeme Evropu opevnit zmi a jednoduše se před problémy uzavřít.“ Předseda EK **Juncker** uvedl, že příkladem, co evropská solidarita znamená, je Itálie i Řecko - zachránili více než 500 tis. lidí na moři. Uvedl, stejně jako následně komisař Avramopoulos, že dochází k „*asylum shoppingu*.“ Jeho důvod vidí Juncker v rozdílné štedrých systémech: mají být zavedeny stejné standardy ochrany, aby k „*asylum shoppingu*“ nedocházelo. Uvedl také, že budoucnost migrantů je spíše v domovských zemích – je třeba prohloubit spolupráci s africkými zeměmi. Komisařka **Mogherini** upozornila, že je porážkou každý život, který se nepodaří zachránit, je třeba zachránit životy na moři i poušti. Je třeba vykořenit příčiny, které nutí k migraci prostřednictvím masivních investic „*evropské Marshallovo plánu pro Afriku*“ do rozvoje Afriky. V debatách následně přetrvávaly rozdílné názory na řešení a převažovala kritika určitých členských států (V4) za nesolidární přístup k řešení migrační krize (lidská práva nezačínají v Evropě/je dětinské nesdílet odpovědnost, ale jen zisk – narážka na čerpání kohezní politiky) apod., bylo upozorněno ale i na solidaritu vyjádřenou zaslanými finančními prostředky na ochranu vnějších hranic EU a personálním posilováním agentury Frontex. Demografická populační křivka států Afrického kontinentu má upozornit, že migrační krize může být na úplném začátku. Potřeba „více Evropy“, protože národní akce nejsou dostatečné, i „*asylum shopping*“ jako důsledek rozdílů v azylové proceduře, byly zmíněny komisařem **Avramopoulosem**. Senát byl při jednání zastoupen předsedou výboru VEU sen. V. Hamplem.

Dne 22. 6. byla migrace také důležitým tématem (dvoudenního) jednání Evropské rady (summitu šéfů států a vlád EU – závěry Rady [zde](#)) v Bruselu, kde předseda EP Tajani mj. uvedl: „*Právo na azyl, stejně jako solidarita patří k našim základním hodnotám. To ovšem neznamená, že bychom neměli razantně potírat ilegální přístěhovalectví...Stávající systém sdílení zátěže selhal. Je na všech orgánech EU, aby neprodleně přijaly rozhodnutí o reformě práva na azyl. Skutečná bezpečnost závisí na schopnosti spolupráce a vzájemné důvěry. Na sdílení databází, informací, technologií a osvědčených postupů a na koordinaci činností zpravodajských služeb evropských států a zpravodajských služeb třetích zemí.*“ Vyjádřil za EP připravenost urychleně projednat návrh EK na vytvoření evropského obranného fondu (*vznik fondu avizoval předseda Komise Jean-Claude Juncker v září 2016 (viz OCM 16.9), posléze ho v prosinci 2016 [podpořila Evropská rada](#), EK avizovala dne 7. 6. jeho vytvoření. Fond na posílení obranných schopností EU má koordinovat, doplňovat a multiplikovat investice členských států do obranného výzkumu, vývoje prototypů a akvizic obranného materiálu a technologií*). Podle Tajaniho je k řešení migrace potřeba harmonizace pravidel v EU, zpřísnění kontrol na vnějších hranicích a spolupráce s Afrikou. Předseda EP také upozornil, že „*Evropané už nechtějí být svědky přemístování průmyslové výroby do mimoevropských zemí, byt' by cílem bylo investovat tam, kde není tolik sociálních předpisů či kde jsou méně přísné environmentální normy*“. Proto musí být podle něj politiky EU předně zaměřeny na posílení průmyslové základny. *V této souvislosti: otázkami migrace se v EP zabývá především výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE): v prosinci 2016 odhlasoval [návrh](#) na posílení Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu EASO. Má z něj vzniknout agentura EU pro azyl, jejímž úkolem bude zajistit udržitelné a spravedlivé přerozdělování žadatelů. Kromě toho bude pomáhat zemím EU v krizových situacích a dohlížet na to, jak národní úřady dodržují evropskou legislativu. O tomto návrhu nyní EP vyjednává s EK a členskými státy (Radou). Od letošního března se členové výboru zabývají [reformou dublinského systému](#). Jde o pravidla určující, který členský stát je odpovědný za vyřizování konkrétní žádosti o azyl. Systém má nedostatky a nebyl stažen na podmínky současné migrační krize, proto je třeba jej aktualizovat. Poslanci aktuálně pracují na zprávě a hledá se kompromis mezi pozměňovacími návrhy. V dubnu projednal výbor LIBE (a následně plénum EP) [harmonizování](#) podmínek přijímání žadatelů o azyl a zlepšení jejich integrace a soběstačnosti.*

MEZIPARLAMENTNÍ VÝBOROVÉ SETKÁNÍ K VYTVOŘENÍ MECHANISMU EU PRO DEMOKRACII, PRÁVNÍ STÁT A ZÁKLADNÍ PRÁVA pořádané Výborem pro občanské svobody EP (LIBE) se uskutečnilo dne 22. 6. EP přijal dne 25. října 2016 usnesení ([zprávu](#) z vlastní iniciativy poslankyně *Sophie in 't Veld*) vyzývající EK, aby předložila návrh na vytvoření mechanismu EU v oblasti demokracie, právního státu a základních práv. Tento nový mechanismus by měl zajistit, aby všechny členské státy respektovaly hodnoty zakotvené ve smlouvách EU a stanovily jasná, důkazní a nepolitická kritéria pro posouzení svých záznamů o těchto oblastech. Usnesení zdůraznilo zásadní úlohu vnitrostátních parlamentů při měření pokroku a sledování dodržování společných hodnot Unie, které jsou uvedeny v článku 2 Smlouvy o EU. Zejména paktem EP o demokracii, právním státu a základních právech, který navrhl EP, zahrnuje organizaci každoroční meziparlamentní rozpravy jako klíčového prvku pro sledování situace v členských státech. Návrh je vnímán z pozice národních parlamentů kontroverzně, v debatě bylo uvedeno, že existuje demokratický deficit i na straně EK, bylo upozorněno na rozdílný přístup v posuzování situace v členských státech, a zazněla opět především kritika směrem k Maďarsku, Polsku (*situace v PL a HU viz OCM 23.9., 19.5.*). Senát byl zastupován předsedou VEU sen. Hamplem, který předsedal jednomu z panelů konference a upozornil mj., že situace ve členských státech je rozdílná, otázka základních práv pokryta Radou Evropy, demokracie, pluralismus, právní stát a dodržování univerzálních lidských práv je nejcennější majetek Evropy. Vzájemná podpora v situacích, kdy by mohla být ohrožena demokracie je logický nápad, je však nutné být velmi opatrní při praktické realizaci.

BREXIT: dne 19. 6. byla zahájena vyjednávání mezi M. Barnierem (za EU) a D. Davisem (za VB). Dohodnuty byly okruhy jednání (práva občanů, finanční vyrovnání, hranice mezi Irskem a S. Irskem a zbývající záležitosti) a předběžný časový harmonogram (čtyřtýdenní jednací cyklus). *V této souvislosti:* Evropská rada pak potvrdila dne 22. 7. i postup pro přemístění agentury EU (Evropské agentury pro léčivé přípravky a Evropského orgánu pro bankovníctví) z londýnské oblasti Canary Wharf.